

**Республикалық терминология комиссиясының
(жаратылыстану-математика бағыты)
2025 жылғы 20-21 қарашада бекітілген терминдер**

№	Орыс тілінде	Қазақ тілінде
1.	акробатическая дорожка	акробат жолағы
2.	аллей-уп	шарық пас
3.	атака сзади (<i>футбол</i>)	ту сыртынан шабуылдау (<i>футбол</i>)
4.	атакующий подбор	қайырма талас
5.	баттерфляй (<i>хоккей</i>)	тарбақ тұрыс (<i>хоккей</i>)
6.	биатлонная винтовка	биатлон бесатары
7.	блокер (<i>хоккей</i>)	қалқанқолғап (<i>хоккей</i>)
8.	блокирование (блокировка) (<i>футбол</i>)	тосқауылдау (<i>футбол</i>)
9.	бой на ближней дистанции (<i>бокс</i>)	жақын ұрыс (<i>бокс</i>)
10.	бой на дальней дистанции (<i>бокс</i>)	алшақ ұрыс (<i>бокс</i>)
11.	бой с тенью	ауаны осқылау
12.	боковое вращение (<i>теннис</i>)	шиіру (<i>теннис</i>)
13.	бокс-энд-ван	төрт те бір қорғаныс
14.	боксерка	бокс шәркейі
15.	болбой (<i>спорт</i>)	қолқанат (<i>спорт</i>)
16.	бомбардир (<i>спорт</i>)	сұрмерген (<i>спорт</i>)
17.	борт (<i>хоккей</i>)	шартақ (<i>хоккей</i>)
18.	борцовская стойка	балуан тұрыс
19.	борьба в партере	жатып күресу
20.	борьба в стойке	түрегеп күресу
21.	бросок в прыжке	секіріп лақтыру
22.	бросок в створ (<i>гандбол</i>)	қақпаны көздеп лақтыру (<i>гандбол</i>)
23.	удар в створ (<i>футбол</i>)	қақпаны көздеп тебу (<i>футбол</i>)
24.	бросок от щита (<i>баскетбол</i>)	қалқанға соғып лақтыру (<i>баскетбол</i>)
25.	бросок с неудобной руки (<i>хоккей</i>)	теріс соққы (<i>хоккей</i>)
26.	бросок из-под кольца (<i>баскетбол</i>)	түбінен лақтыру (<i>баскетбол</i>)
27.	бросок с разворота (<i>баскетбол</i>)	бұрыла лақтыру (<i>баскетбол</i>)
28.	бросок с сиреной (<i>баскетбол</i>)	дабыл лақтырыс (<i>баскетбол</i>)
29.	брэк (брейк) (<i>бокс</i>)	ажыра (<i>бокс</i>)
30.	булава (<i>гимнастика</i>)	ұршық (<i>гимнастика</i>)
31.	буллит (<i>хоккей</i>)	бетпе-бет соққы (<i>хоккей</i>)
32.	бутсы	бұртабан
33.	бэкхенд (<i>теннис</i>)	сыртымен ұру (<i>теннис</i>)
34.	вбрасывание (<i>хоккей</i>)	талапай (<i>хоккей</i>)
35.	вертушка (суплекс) (<i>борьба</i>)	айналдыра лақтыру (<i>күрес</i>)

36.	ветровой флажок	желбағдар жалауша
37.	взлет (<i>волейбол</i>)	қарғу (<i>волейбол</i>)
38.	видение поля	алаңды аңдай білу
39.	визор	бетәйнек
40.	вингер	қапталдағы шабуылшы
41.	винт (<i>фигурное катание</i>)	ұршықша иірілу (<i>мәнерлеп сырғанау</i>)
42.	вис (<i>гимнастика</i>)	асылу (<i>гимнастика</i>)
43.	вращение (<i>гимнастика, фигурное катание</i>)	шырайналу (<i>гимнастика, фигурное катание</i>)
44.	перехват мяча (<i>баскетбол</i>)	допты қағып әкету (<i>баскетбол</i>)
45.	гибридная схема	қым-қуыт ойын үлгісі
46.	гимнастический мостик	серпілдек
47.	глухая защита	бітеу қорғаныс
48.	гол в раздевалку	кетераяқ гол
49.	гол из раздевалки	ұйқыашар гол
50.	гол престижа	жұбаныш голы
51.	голевой пас	нәтижелі пас
52.	головная повязка (<i>теннис</i>)	шыт (<i>теннис</i>)
53.	гонг	дағыра
54.	гонка преследования	қуғын жарыс
55.	группировка (<i>батутная гимнастика</i>)	кірпілену (<i>батуттық гимнастика</i>)
56.	дабл-дабл	қосартабыс
57.	дальний пас	алыс пас
58.	двойное большинство (<i>хоккей</i>)	екеуі артық құрам (<i>хоккей</i>)
59.	двойное ведение	артық жүріс
60.	двойное касание	екі рет тиіп кету
61.	двойное меньшинство (<i>хоккей</i>)	екеуі кем құрам (<i>хоккей</i>)
62.	двойное, тройное, четверное сальто	екілік, үштік, төрттік сальто
63.	двойной прыжок (<i>фигурное катание</i>)	екі айналым (<i>мәнерлеп сырғанау</i>)
64.	двухочковая зона	екілік аймақ
65.	дебютант	жаңа ойыншы
66.	девятка	тоғыздық
67.	джеб	түртпек соққы
68.	диагональный пас (<i>футзал</i>)	шадыр пас (<i>футзал</i>)
69.	диагональный нападающий (<i>волейбол</i>)	қиғаш шабуылшы (<i>волейбол</i>)
70.	доводка (<i>баскетбол</i>)	жеткізгі пас (<i>баскетбол</i>)
71.	дождевик	желбегей

72.	доскок (<i>гимнастика</i>)	дәл топ ету (<i>гимнастика</i>)
73.	драфтинг	ықтай ілесу
74.	дроп-степ	сыртайналыс
75.	жим (спорт)	көтеру(спорт)
76.	жонглирование	қақпақылдау
77.	заброс (<i>футбол</i>)	асыру (<i>футбол</i>)
78.	задняя нога (<i>теннис</i>)	кейінгі аяқ (<i>теннис</i>)
79.	задняя рука (<i>бокс</i>)	сақа қол (<i>бокс</i>)
80.	заклон	иіліп айналу
81.	закрытый хват (<i>гимнастика</i>)	жабық ұстас (<i>гимнастика</i>)
82.	замах	сермеу
83.	заслон (<i>баскетбол, волейбол</i>)	көлегейлеу (<i>баскетбол, волейбол</i>)
84.	заступ (<i>спорт</i>)	басып кету (<i>спорт</i>)
85.	захват (<i>спорт</i>)	шеңгелдеу (<i>спорт</i>)
86.	зацеп	іштен ілу
87.	защита на своей половине площадки	жатаған қорғаныс
88.	защитный подбор (<i>баскетбол</i>)	тойтарма талас (<i>баскетбол</i>)
89.	атакующий подбор (<i>баскетбол</i>)	қайтарма талас (<i>баскетбол</i>)
90.	змейка (<i>хоккей</i>)	ирелең (<i>хоккей</i>)
91.	трехсекундная зона	түп аймақ
92.	зона разгона	қарқын алу аймағы
93.	зональная опека (<i>спорт</i>)	аймақты қадағалау (<i>спорт</i>)
94.	игра в откат	шегініп ойнау
95.	игрок 3&D	салымгер
96.	искусственный офсайд	әдейі тыс қалдыру
97.	камбэк	жігерлену
98.	канвас	болық
99.	капа	тіссауыт
100.	козел (<i>волейбол</i>)	жорта секіруші (<i>волейбол</i>)
101.	кол (<i>волейбол</i>)	шегелеу (<i>волейбол</i>)
102.	кольцо (<i>баскетбол</i>)	тоғын (<i>баскетбол</i>)
103.	контроль (<i>борьба</i>)	тырп еткізбеу (<i>күрес</i>)
104.	контрпрессинг	қарсы қыспақ
105.	контрпирием	қарсы әдіс
106.	конь (<i>гимнастика</i>)	атаяқ (<i>гимнастика</i>)
107.	коньки	сырғы
108.	конькобежный спорт	сырғы жарыс
109.	коронный прием	қылуа әдіс
110.	короткий пас	қысқа пас

111.	котел (<i>волейбол</i>)	иен түс (<i>волейбол</i>)
112.	краги	биялай
113.	крест (<i>спортивная гимнастика</i>)	айқыш (<i>спорт гимнастикасы</i>)
114.	крест (<i>волейбол</i>)	кереге (<i>волейбол</i>)
115.	крестовина	боғат
116.	кросс (<i>бокс</i>)	қия соққы (<i>бокс</i>)
117.	кросс, диагональ (<i>теннис</i>)	шадырлау (<i>теннис</i>)
118.	кроссовер (<i>баскетбол</i>)	жалтару (<i>баскетбол</i>)
119.	круг (<i>футбол, легкая атлетика, биатлон</i>)	шеңбер (<i>футбол</i>), айналым (<i>жеңіл атлетика, биатлон</i>)
120.	круг штрафного броска	айып доға
121.	латераль	қапталгер
122.	левосторонняя стойка	солақай тұрыс
123.	легкий форвард	тұтқауыл
124.	либеро (<i>волейбол</i>)	одағай (<i>волейбол</i>)
125.	линейный судья	қапталдағы төреші
126.	линия трехочкового броска	үштік сызық
127.	лицевая линия	жақтау сызық
128.	ложное девятка	ұрын тоғыздық
129.	манишка (<i>футбол</i>)	бидайы (<i>футбол</i>)
130.	матчбол	жеңіс добы
131.	махи (<i>спортивная гимнастика</i>)	сермеу (<i>спорт гимнастикасы</i>)
132.	мельница (<i>борьба</i>)	иіндеу (<i>күрес</i>)
133.	мельница (<i>волейбол</i>)	жорта соққы (<i>волейбол</i>)
134.	мельница (хип чек) (<i>хоккей</i>)	жамбастап тоқтату (<i>хоккей</i>)
135.	микс эстафета	аралас эстафета
136.	навал (<i>футбол</i>)	жаппай шабуыл (<i>футбол</i>)
137.	нагрудник (<i>хоккей</i>)	аймауыт (<i>хоккей</i>)
138.	накат (<i>волейбол, борьба</i>)	сипау (<i>волейбол</i>), айналдыру (<i>күрес</i>)
139.	накатывать (<i>бокс</i>)	бастырмалату (<i>бокс</i>)
140.	накладка (<i>гимнастика</i>)	алақандық (<i>гимнастика</i>)
141.	наколенник	тізеқап
142.	налокотник	шынтакқап
143.	напальчник (<i>шорт-трек</i>)	саусаққап (<i>шорт-трек</i>)
144.	напульсник (<i>теннис</i>)	шыт білезік (<i>теннис</i>)
145.	наскок	секіріп шығу
146.	невынужденная ошибка (<i>теннис</i>)	ерікті қате (<i>теннис</i>)
147.	недокруг (<i>фигурное катание</i>)	шала айналу (<i>мәнерлеп сырғанау</i>)
148.	нетбол (<i>теннис</i>)	тор ұпай (<i>теннис</i>)
149.	нырок (<i>бокс</i>)	бұғу (<i>бокс</i>)

150.	нырок под руку	қолтықтан өту
151.	обработка мяча	допты бағындыру
152.	обратный винт (<i>фигурное катание</i>)	ұршықша кері иірілу (<i>мәнерлен сырғанау</i>)
153.	обратный пояс (<i>борьба</i>)	өңгере тастау (<i>күрес</i>)
154.	обратный самолет (<i>спортивная гимнастика</i>)	төңкерілген ұшақ (<i>спорт гимнастикасы</i>)
155.	обруч	шығыршық
156.	обхват	қапсыру
157.	овертайм (<i>спорт</i>)	қосымша уақыт (<i>спорт</i>)
158.	оверхенд	құлаштап ұру
159.	одинарный прыжок	бір айналым
160.	оперативный простор	иен тұс
161.	опорная зона (<i>футбол</i>)	тұтқатұс (<i>футбол</i>)
162.	опорный полузащитник	тұтқауыл
163.	опорный прыжок	орғу
164.	отбив (<i>спорт</i>)	қағу (<i>спорт</i>)
165.	отвлекающие действия	алдарқату
166.	отклон	бұрып әкету
167.	открытый хват (<i>гимнастика</i>)	ашық ұстас (<i>гимнастика</i>)
168.	отложенный штраф	кейінге қалдырылған айып
169.	отскок	ыршу
170.	оттеснение соперника	қарсыласты ығыстыру
171.	отхват (<i>борьба</i>)	іле тарту (<i>күрес</i>)
172.	отход (<i>бокс</i>)	шегіну (<i>бокс</i>)
173.	параллельные брусья	терте
174.	парировать	тойтарыс
175.	пассивная борьба	сылбыр күрес
176.	пассивный бой	сылбыр жекпе-жек
177.	пасующий	пас беруші
178.	пента-трик	бес салым
179.	переворот (<i>спорт</i>)	аунату (<i>спорт</i>)
180.	передача без взгляда (<i>баскетбол</i>)	соқыр пас (<i>баскетбол</i>)
181.	резкий пас (<i>баскетбол</i>)	ұшқыр пас (<i>баскетбол</i>)
182.	передача с отскоком (<i>баскетбол</i>)	қаңқыма пас (<i>баскетбол</i>)
183.	передняя нога	ілгергі аяқ
184.	передняя рука	кезеу қол
185.	перекладина (<i>гимнастика</i>)	белтемір (<i>гимнастика</i>)
186.	перекладина (<i>футбол, хоккей</i>)	мандайша (<i>футбол, хоккей</i>)
187.	перелет (<i>гимнастика</i>)	шоршу (<i>гимнастика</i>)

188.	перестарт	қайта бастау
189.	перехват касанием	қағып жіберу
190.	перехват мяча	допты қағып әкету
191.	перо (крюк) (<i>хоккей</i>)	қалақ (<i>хоккей</i>)
192.	пик-н-ролл	бөгеп жылыстау
193.	победа с явным преимуществом	айқын басымдықпен жеңу
194.	подбирающий игрок	қалқангер
195.	подбор мяча (<i>баскетбол</i>)	допты алу (<i>баскетбол</i>)
196.	поддержка (<i>фигурное катание</i>)	көтеру (<i>фигурное катание</i>)
197.	подкат (<i>футбол</i>)	сырғу (<i>футбол</i>)
198.	подкрутка (<i>спорт</i>)	ұршық (<i>спорт</i>)
199.	подножка	шалу
200.	подсечка	аяқпен қағу
201.	подскоки	серпілу
202.	подстраховка (<i>волейбол</i>)	қолғабыс (<i>волейбол</i>)
203.	подыгрыш	сүйемелдеу
204.	позиционная атака	ұйымдасқан шабуыл
205.	покер	төртсалым
206.	положение согнувшись (<i>спортивная гимнастика</i>)	бәкілену (<i>батуттық гимнастика</i>)
207.	помеха вратарю	қақпашыға кедергі жасау
208.	помост	тақтай төсеніш
209.	посев (<i>спорт</i>)	бөлу (<i>спорт</i>)
210.	правосторонняя стойка	оңқай тұрыс
211.	прессинг (<i>футбол, бокс</i>)	қыспақ (<i>футбол</i>), тықсыру (<i>бокс</i>)
212.	приставной шаг	қырындап жылжу
213.	пристрелка	атып көру
214.	проброс	асырыс
215.	проход в ноги	ашадан алу
216.	процент отражённых бросков	соққыларды қайтару пайызы
217.	прямое положение тела (<i>батутная гимнастика</i>)	қазықтану (<i>батуттық гимнастика</i>)
218.	пулл-ап	оқыстан лақтыру
219.	работа ног (футворк) (<i>спорт</i>)	ойқастау (<i>спорт</i>)
220.	разгон атаки	шабуылды үдету
221.	раздевалка	киімдік
222.	разминка	бой қыздыру
223.	разновысокие брусья	қоссырық
224.	ракетка	ракет
225.	раковина, раковина защитная (<i>спорт</i>)	жұмсауыт (<i>спорт</i>)

226.	распасовка (волейбол)	көтеру (волейбол)
227.	распластание (лягушка)	жер табандап жату
228.	расстановка	орналасу
229.	резанный удар (теннис)	қия соғу (теннис)
230.	рикошет	қаңқу
231.	ринг-анонсер (спорт)	жаршы (спорт)
232.	рука (футбол)	қолға тию (футбол)
233.	саботаж	қаскүнемдік
234.	сейв	қорғап қалу
235.	секундант	сүйемелші
236.	серийные удары	ұласпалы соққы
237.	сетбол	шешуші ұпай
238.	сетка батута	батут торы
239.	сеточки	қалқалаушы
240.	сечка	жырылу
241.	силовой прием (плечем)	иықтау әдісі
242.	силовой прием (руками)	білектену әдісі
243.	симулянт (спорт)	көзбаяушы (спорт)
244.	симуляция (спорт)	көзбаяушылық (спорт)
245.	сингл-микст	жеке-аралас эстафета
246.	системаобразующий (футбол)	игрок темірқазық (футбол)
247.	скакалка	секірбау
248.	скамейка запасных	қосалқы ойыншылар орындығы
249.	скрестный шаг	қайшы адым
250.	смазчик лыж	шаңғы майлаушы
251.	смешанный разряд	аралас жұптық ойын
252.	спин-о-рама	сырт беріп өту
253.	стакан (хоккей)	таған (хоккей)
254.	стартовый пистолет	сөре тапаншасы
255.	створ ворот	қақпа аузы
256.	стенка (футбол)	тосқауыл (футбол)
257.	стойка	тұрыс
258.	стойка кольца (баскетбол)	тоғын бағаны (баскетбол)
259.	стойка на руках	қолмен тұру
260.	стоячий нокдаун	есеңгіреу
261.	страхующие гимнастика)	(батутная) қағар (батут гимнастикасы)
262.	стрелка владения (баскетбол)	иелік жебесі (баскетбол)
263.	стрелковый мат (биатлон)	атқыш төсемесі (биатлон)

264.	стрельба из положения стоя	тұрып ату
265.	судья на вышке	мінбе төреші
266.	судья на хитбоксе	хит бокстағы төреші
267.	судья по зонам смены	ауысым төрешісі
268.	судья-хронометрист	уақыт төрешісі
269.	табло	ұпайтақта
270.	твинер	адымсоққы
271.	темповый бег	қарқынды жүгіріс
272.	тотальный футбол	төпелеме футбол
273.	точка дабл пенальти	алыс айтабан
274.	точка пенальти	айтабан
275.	требл	үшжүлде
276.	тренировочный лагерь	жаттығу қосыны
277.	трехочковая зона	үштік аймақ
278.	трехочковый бросок	үштік лақтырыс
279.	трипл-дабл	үшем табыс
280.	трюковые удары	айлалы соққы
281.	туше	таза жеңіс
282.	удар	соққы
283.	удар с верхней подкруткой, крученный удар (теннис)	иіре соғу (теннис)
284.	удар с носка	ұшымен тебу
285.	ударник (бокс)	жолан (бокс)
286.	укороченный удар (теннис)	тежеп ұру (теннис)
287.	укороченный удар с лёта	түсірмей тежеп ұру
288.	улитка (хоккей)	ирелендеу (хоккей)
289.	упор боком	қырындап тірену
290.	усы (хоккей)	миық (хоккей)
291.	уход с моста	көпірден сытылу
292.	фальстарт	ерте бастау
293.	фартовый игрок	жолы болғыш ойыншы
294.	фейдэвей	шалқая лақтыру
295.	финишное усилие	сарқынды күш
296.	финт	алдамшы қимыл
297.	финт с уходом под кольцо	лақтырғансу
298.	фишка (шорт-трек)	омақа (шорт-трек)
299.	флоатер	әуелете лақтыру
300.	форхенд	ішімен ұру
301.	футворк	ойқастау (аяқ қимыл)
302.	хаммер (волейбол)	жойқын соққы (волейбол)

303.	хет-трик	үшсалым
304.	четверной прыжок	төрт айналым
305.	чехол для коньков	сыптығыр
306.	чистая стрельба	мүлт жібермеу
307.	шлем с маской	бетқалқан
308.	шорты (бокс)	келтекей (бокс)
309.	штанга (футбол)	бағана (футбол)
310.	щелчок (хоккей)	сиырма соққы (хоккей)
311.	кистевой бросок	бұлғама соққы
312.	щитки	бұтырлық
313.	эшелон (волейбол)	үш қалқан (волейбол)
314.	ястребиный глаз	сұңқаркөз
315.	самокат	жүргек